

stalo bez výsledku, vyměřil však, ač zaujal zřejmě stanovisko, že obžalovaný byl otcem dítěte, jež mělo býti vyhnáno, za to obžalovanému trest nikoli podle § 146 tr. z., nýbrž podle 1. trestní sazby § 145 tr. z., a to s odůvodněním, že ustanovení § 146 tr. z. platí, jak prý se podává ze slov v něm se vyskytujících »otec dítěte ze života vyhnáného«, toliko pro případ, v němž zločin podle § 144 tr. z. byl dokonán.

Zmateční stížnost státního zastupitelství právem napadá tento rozsudek ve výroku o trestu důvodem zmatečnosti podle § 281, čís. 11 tr. ř. Nejvyšší soud jako soud zrušovací sdílí právní názor, vyslovený bývalým vídeňským nejvyšším a zrušovacím soudem v rozhodnutí ze dne 1. června 1900, čís. 3814 (čís. 2488 víd. sb.), že se ustanovení § 146 tr. z. o zostření trestu v § 145 tr. z. uvedeného vztahuje k oběma trestním sazbám posléze citovaného ustanovení zákona, tedy i k první trestní sazbě § 145 tr. z., již jest použiti v případě, v němž se stal pokus o vyhnání plodu, ale toto nenastalo. Důvodem zvýšené trestnosti vinníka v § 146 tr. z. uvedeného jest otecký poměr vinníkův k dítěti. Ale je-li tomu tak, pak nelze nahlédnouti, proč by zostření trestu, ustanovením § 146 tr. z. předepsané, mělo míti místo pouze, byl-li zločin podle § 144 tr. z. dokonán, a nikoli i v případě, došlo-li jen k pokusu tohoto zločinu podle §§ 8, 144 tr. z. Ze slov § 146 tr. z. »otec dítěte ze života vyhnáného« nelze nikterak dovozovati, že ustanovení tohoto paragrafu o zostření trestu, v § 145 tr. z. uvedeného, platí toliko pro případ, v němž dítě bylo skutečně ze života vyhnáno, t. j. pro případ, v němž zločin podle § 144 tr. z. byl dokonán; neboť zmíněnými slovy vyjadřuje (naznačuje) zákon pouze poměr vinníkův k předmětu ochrany § 144 tr. z., nikoli určitý výsledek, k jehož přivedení vinník v § 146 tr. z. uvedený přispěl. Platí-li však podle toho, co uvedeno, ustanovení § 146 tr. z. o zostření trestu v § 145 tr. z. stanoveného i pro případ, v němž došlo pouze ku pokusu o vyhnání plodu vlastního podle §§ 8, 144 tr. z., nelze vzhledem k ustanovení § 9 tr. z. o trestu na nedokonané svádění ke zločinu — podle § 5 tr. z. dopouští se zločinu netoliko pachatel sám, nýbrž i spoluvinník (návodce a pomocník) a účastník — pochybovati o tom, že zločin nedokonaného svádění ke spoluvinně na zločinu vyhnání plodu vlastního podle §§ 9, 5, 144 tr. z., spáchaný otcem dítěte, jež mělo býti vyhnáno, je trestati podle první trestní sazby § 145 tr. z. a podle § 146 tr. z., t. j. že na tento zločin je zákonem stanoven trest zostřeného žaláře mezi 6 měsíci a 1 rokem. Vyměřil-li tedy soud první stolice, ač zaujal stanovisko, že obžalovaný byl otcem dítěte, jež mělo býti ze života vyhnáno, obžalovanému za zločin nedokonaného svádění ke zločinu spoluviny na vyhnání plodu vlastního podle §§ 9, 5, 144 tr. z. trest jen podle 1. trestní sazby § 145 tr. z., t. j. podle trestní sazby nezostřeného žaláře od 6 měsíců do 1 roku, vykročil tím ze své moci trestní a zatížil tím svůj rozsudek zmatkem podle § 281, čís. 11 tr. ř., zmateční stížností uplatňovaným. Bylo tudíž odůvodněné zmateční stížnosti vyhověti a napadený rozsudek ve výroku o trestu doplniti ve smyslu § 146 tr. z.

Čís. 5239.

Předpisu § 363, čís. 4 tr. ř. nelze užiti na případy, kde byl rozsudek okresního soudu, rozhodnuvšího o zločinu, k odvolání té neb oné strany

odvolacím soudem potvrzen, aniž státní zástupce učinil návrh podle § 475, odst. 2 tr. ř.

Bylo-li odvolací řízení, u kterého si státní zástupce vyhradil právo, stíhati obžalovanou pro zločin, odročeno ku provedení nových důkazů, směřujících částečně právě k objasnění otázky, zda je opodstatněna skutková podstata zločinu či přestupku, byl státní zástupce tím, že obžalovaná pak upustila od odvolání, sice připraven o právo k návrhu podle § 475, odst. 2 tr. ř., nemohl však býti připraven o právo k návrhu podle § 363, čís. 4 tr. ř.

(Rozh. ze dne 5. března 1935, Zm I 318/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu trestního v Praze ze dne 1. března 1934, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže dílem dokonané, dílem nedokonané, podle §§ 8, 171, 176 II a) tr. z.

Z d ů v o d ů :

Obžalovaná byla pro tytéž činy, jež jsou předmětem napadeného rozsudku, rozsudkem okresního soudu trestního v Praze ze dne 16. srpna 1933 uznána vinnou přestupkem krádeže dílem dokonané, dílem nedokonané, podle §§ 8, 460 tr. z. Poněvadž z rozhodovacích důvodů tohoto rozsudku vysvítá, že soud vycházel z předpokladu, že věci, jež obžalovaná odcizila, pokud se týče odciziti se pokusila, mají cenu 500 Kč přesahující a soudu bylo z trestního listu též známo, že obžalovaná byla již opětně pro krádež potrestána, rozhodl jmenovaný okresní soud, uživ nesprávně zákona, o činu, který je podle §§ 8, 174, 176 II a) tr. z. zločinem, jako by mu bylo příslušelo o něm rozsuzovati.

Proti uvedenému rozsudku podala obžalovaná odvolání z výroku o vině, trestu a nepodmíněném odsouzení. Při odvolacím líčení, konaném dne 23. října 1933, bylo usneseno doplnění řízení novými důkazy a státní zástupce si vyhradil právo stíhati obžalovanou pro zločin krádeže podle §§ 171, 176 II a) tr. z., žádaje, aby spisy po doplnění řízení byly dány státnímu zastupitelství k případnému návrhu. Leč 13. listopadu 1933 upustila obžalovaná od svého odvolání, načež byl trest hned vykonán.

Dne 18. prosince 1933 navrhlo státní zastupitelství zavedení přípravného vyhledávání proti obžalované pro zločin podle §§ 8, 171, 176 II c) tr. z. a dne 19. prosince 1933, tedy v době, kdy ještě neuplynulo od uvedeného rozsudku okresního soudu více než šest měsíců (§ 363, čís. 4 tr. ř.), zahájil vyšetřující soudce krajského soudu trestního v Praze řízení ve zmíněném směru.

Rozsudku, jímž byla obžalovaná v tomto řízení pro činy, které byly předmětem uvedeného rozsudku okresního soudu trestního v Praze, uznána vinnou zločinem krádeže dílem dokonané, dílem nedokonané, podle §§ 8, 171, 176 II a) tr. z., vytýká zmateční stížnost s hlediska zmatku § 281, čís. 9 b) tr. ř. (nesprávně i čís. 9 c) a 10) porušení zásady

Zmateční stížnost je na scestí. Je dvojí cesta, jakou lze rozsudek okresního soudu, rozhodnuvší o zločinu, odstraniti. Zákon upravuje dva případy: jeden v § 475, odst. 2 tr. ř., kde se takový rozsudek nestal ještě pravoplatným, druhý v § 363, čís. 4 tr. ř., kde se předpokládá, že takový vadný rozsudek okresního soudu vešel v pravomoc. Nelze pochybovati, že obě ustanovení sledují účel, čelit nedostatečnému zastoupení státního zastupitelství u okresních soudů tím, že zabezpečují státnímu zastupitelství právo, aby tam, kde upozoruje, že okresní soud rozhodl o činu, pro nějž by byl příslušným sborový soud první stolice, navrhlo dodatečně zavedení pravidelného řízení. Rozsudek okresního soudu, postižený označenou vadou, nabývá tedy v poměru ke státnímu zastupitelství moci práva teprve tím, že státní zástupce opominul učiniti návrhy ve smyslu citovaných míst zákona (rozh. čís. 1187 sb. víd. n. s.). Poněvadž však § 363, č. 4 tr. ř. mluví výslovně jen o rozsudku okresního soudu a také naznačená tendence předpisu nasvědčuje tomu, že předpis tento čelí jen proti chybám okresního soudu, nikoli však v takových případech, kde byly tyto chyby již potvrzeny odvolacím soudem za spolupůsobnosti státního zastupitelství, je nasnadě, že předpisu § 363, čís. 4 tr. ř. nelze užití na případy, kde byl pochybený rozsudek okresního soudu k odvolání té či oné strany odvolacím soudem potvrzen, aniž státní zástupce před tím učinil návrh podle § 475, odst. 2 tr. ř. Odchylný názor by vedl k tomu, že by sborový soud první stolice přezkoumával rozsudky téhož soudu, byť i jiného senátu, což by zřejmě odporovalo zákonu. Takovému důsledku zabráňuje právě ustanovení § 475, odst. 2 tr. ř., podle něhož v případech, kde byl rozsudek okresního soudu, stížený zmíněnou vadou, podroben judikatuře sborového soudu první stolice jakožto odvolacího soudu, je zabezpečena státnímu zastupitelství možnost dosáhnouti uvedeného cíle právě předpisem § 475, odst. 2 tr. ř. (Storch, Řízení trestní II. str. 577, pozn. 6, Mayer Kom. III. str. 711, Rulf-Gleispach, Der österreichische Strafprozess str. 326, Löffler: Die unheilbare Nichtigkeit str. 40, 41, Löffler: Poznámky k rozh. čís. 714 v časopise »Zeitschrift für Strafrecht«).

I v souzeném případě dostala se sice věc před odvolací soud a je pravda, že státní zástupce neučinil návrh ve smyslu § 475, odst. 2 tr. ř., třebaže k tomu měl procesní možnost. Bylo-li však odvolací líčení odročeno ku provedení nových důkazů, směřujících aspoň částečně právě k objasnění otázky, zda cena věcí, o něž šlo, přesahuje 500 Kč čili nic a zda je tedy opodstatněna skutková podstata zločinu či přestupku krádeže, mohl státní zástupce předpokládati, že mu bude ještě dána příležitost k uvedenému návrhu. Uvedenou výhradou a žádostí za zaslání

spisů po provedeném doplnění k případnému návrhu naznačil státní zástupce dokonce, že hodlá tento návrh učiniti, bude-li výsledkem nových důkazů ospravedlněn. Tím, že obžalovaná poté upustila od odvolání, byl sice státní zástupce připraven o právo k návrhu podle § 475, odst. 2 tr. ř., nemohl však býti též připraven o právo k návrhu podle § 363, čís. 4 tr. ř., zvláště když i po upuštění obžalované od jejího odvolání zůstaly nedotčeny předpoklady § 363, čís. 4 tr. ř., najmě předpoklad již uvedený, že musí jíti o pouhý rozsudek okresního soudu, nikoliv o rozhodnutí sborového soudu prvé stolice, jakožto soudu odvolacího. Podle toho, co předesláno, je zmateční stížnost na omylu, pokud má za to, že již okolnost, že obžalovaná podala odvolání, pokud se týče okolnost, že státní zástupce nenavrhoval dříve, než odvolání bylo vzato zpět, zrušení rozsudku podle § 475, odst. 2 tr. ř., vylučuje postup podle § 363, čís. 4 tr. ř. Vytýkajíc, že tu nebylo návrhu státního zastupitelství na obnovu trestního řízení, přehlíží zmateční stížnost, že ustanovení § 363 tr. ř. právě dovoluje za předpokladů tam vytčených zahájení trestní řízení nebo v něm pokračovati nezávisle na podmínkách a formálnostech obnovy.

Čís. 5240.

Byl-li peněžitý trest vyměřen v mezích zákonné sazby, není proti výroku o trestu na újmu obžalovaného odvolání přípustné, i když náhradní trest na svobodě byl uložen ve výměře nedosahující nižší hranice trestu na svobodě, na trestný čin alternativně stanoveného.

(Rozh. ze dne 5. března 1935, Zm I 97/35.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury pro zachování zákona, podané do rozsudku krajského soudu v Hradci Králové jako soudu odvolacího ze dne 13. září 1934 takto právem: Rozsudkem krajského soudu v Hradci Králové jako soudu odvolacího ze dne 13. září 1934 byl porušen zákon v ustanoveních § 464, odst. 1, čís. 2 a § 283 tr. ř. Rozsudek ten se v celém rozsahu zrušuje a odvolání soukromého žalobce Dr. K. V. se o d m í t á.

Důvody :

Rozsudkem okresního soudu v Hradci Králové ze dne 20. června 1934 byl E. P. uznán vinným přestupkem urážky podle § 1 zákona o ochraně cti a odsouzen podle téhož zákonného ustanovení k peněžitému trestu 100 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na 24 hodin. Dodatečným usnesením ze dne 22. srpna 1934 byl mu povolen podmíněný odklad výkonu trestu se zkušební lhůtou dvou let. Proti rozsudku tomu podal soukromý žalobce Dr. K. V. včas odvolání, a to z výroku o výši trestu. Krajský soud v Hradci Králové odvolání vyhověl a zvýšil E. P-ovi peněžitý trest na 500 Kč, v případě nedobytnosti na pět dní vězení a vyslovil povinnost E. P. nahraditi soukromému žalobci útraty odvolacího řízení.